

Ez a függelék azért lett hozzátácsolva a megjelent tanulmányhoz a többi forrás – illetve az absztrakt és a térkép – után, hogy elősegítse a téma iskolai bemutatását. A filmhíradó, mint történelmi forrás audiovizuális jellegénél fogva a mai – a képi világ iránt sokkal érzékenyebb – generáció számára kiváló illusztráció a tanulmányban leírtakhoz. Rövidsége miatt alkalmas tanórai felhasználásra is a Horthy-korszak tárgyalásakor.

Sajnos a Szent István év eseményeit rögzítő filmhíradó-bejátszások egy részének nincs meg a kópiája. Az alább közölt fennmaradt filmhíradórészletek címe és inzertszövege a *Filmhíradók online* megfelelő oldaláról lett átvéve.

A) Szent István ünnepségek: Székesfehérváron, Szent István koporsójánál (1'19)

Magyar Világhíradó 746/7. 1938. június, <https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2825> (letöltés ideje: 2024. április 10.)

Inzertszöveg: „Szent István ünnepségek. Székesfehérvár. A régi bazilika romjainál káprázatos pompával helyezték el a szent ereklyét Szent István koporsóján.”

A vizuális információk leírása: Bory Jenő szobrász Püspök-kútja a székesfehérvári vasútállomás előtti téren. A Szent Jobb kihozatala feldíszített vasútállomás épületéből. A koronaőrök sorfala. Az ereklye elhelyezése a díszkocsin. Rohamsisakos katonák. A nyolc clovas kocsin vitt ereklye a körmenetben. Templomi zászlók. Lovas díszbandérium a körmenetben. A nézősereg. (Egyes nézők kezében gereblye!). A nyolc clovas kocsin vitt ereklye a tömeg előtt. A Szent Korona másolata. Lovas rézfúvósok. A nézőseregben apácák és iskolás lányok. A Szent István-fejereklye ünnepélyes elhelyezése a díszemelvényen. A nézőseregben népviseletbe öltözött nők. A Szent Jobb ünnepélyes elhelyezése az emelvényen. Az emelvény és az ereklyék a papságtól és az előkelőségektől körülvéve. Körmenet a Romkert mellett. Viszik a fejereklyét. Egy kiscserkész. A fejereklyét beviszik a Romkertet lezáró épületbe. Serédi Jusztinián hercegprímás a körmenetben, mögötte a fejereklye. A Szent Jobbot beviszik a Romkertet lezáró épületbe. Az épület díszes üveglakja.

Háttérinformációk röviden: Az 1938. május 30-án megnyitott Szent István-évben egy különvonat (az ún. aranyvonat) körbevitte az országban a Szent Jobbot. Ezek az utakon egyházi személyek és a koronaőrök egy szakasza kísérte az ereklyét. Az aranyvonat második útja (június 1-jén) Székesfehérvárra vezetett, ahol ünnepélyes külsőségek között fogadták. Körmenetben vitték az akkori Boldogasszony térre, ahol a Székesfehérváron őrzött Szent István koponyaereklye mellé helyezték. Mintegy ötvénezer ember vett részt az Angelo Rotta, pápai nuncius által mondott misén, majd az ereklyét körmenetben a Romkertbe vitték és ott a Szent István sírjának tartott szarkofágra helyezték.

B) *Jubiláris Szent István-napi ünnepségek: a közszemlére kitett koronázási jelvények* (0'30)
Magyar Világhíradó 757/4. 1938. augusztus, <https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2933> (letöltés ideje: 2024. április 13.)

Inzertszöveg: „A Szent Korona. Az egész nemzet hódolattal járult a királyi palotában közszemlére kitett koronázási jelvények elé”

A vizuális információk leírása: A királyi palota kupolája a Szent Korona másával. Sor a Szent György-téren, a királyi palota északi (ma már nem létező) kapuja előtt. Gyerekek a tömegben. A koronázási jelvények, mögöttük gróf Teleki Tibor (jobbra) és báró Perényi Zsigmond (balra) koronaőr ülnek, a háttérben a koronaórség tagjai állnak. A koronázási palást, majd a korona, a jogar és az országalma közelről.

Háttérinformációk röviden: 1938. augusztus 16-17-én és 19-én a közszemlére tették ki a koronázási jelvényeket a királyi palota márványtermében. A nagyközönség IV. Károly 1916-os koronázása óta először tekinthette meg az egyébként a palotában elzárva őrzött jelvényeket. Ez volt a Horthy-korszakban a Szent Korona egyetlen közszemléje, amelynek három napja alatt több tízezeren tették tiszteletüket a koronázási jelvények előtt.

C) *Jubiláris Szent István-napi ünnepségek: Szent Jobb körmenet a budai Várban* (1'02)
Magyar Világhíradó 757/6. 1938. augusztus, <https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2935> (letöltés ideje: 2024. április 13.)

Inzertszöveg: „Szent Jobb körmenet. A kormányzó részvételével káprázatos ünnepi menetben kísérték a szent ereklyét a Koronázó Főtemplomba”

A vizuális információk leírása: Körmenet a Királyi Lovarda – ma már nem létező – épülete előtt. Viszik a Szent Jobbot a koronaőrök kíséretében. Horthy Miklós és kísérete a körmenetben. Népviseletbe öltözött lányok sorfala. A magyar kormány tagjai, élükön Imrédy Béla miniszterelnökkel. Horthy Miklós testőrök kíséretében. Lovas testőrök (vagy rendőrök). Nézősereg. Szent István fejereklyéje a körmenetben. Rohamsisakos katonák a Mátyás-templomnál (Koronázó Főtemplomnál). A Szent Jobb és kísérete a körmenetben. Serédi Jusztinián hercegprímás és kísérete a körmenetben. Olasz katonai küldöttség. Díszmagyaros előkelőségek a körmenetben. Népviseletbe öltözött hívek a körmenetben. Strobl Alajos Szent István lovasszobra.

Háttérinformációk röviden: Az 1938. augusztus 20-i Szent Jobb-körmenetet a hagyományos helyszínen, a Várnegyedben tartották. A várkapornában levő őrzési helyéről vitték ünnepélyes körmenetben a Mátyás-templomba, onnan a Bécsi kapu térre, majd vissza a várkapornába. A körmenet első részén – a szokásoknak megfelelően – részt vett az egyébként református Horthy Miklós kormányzó is. Az 1938. augusztusi körmenet kiemelkedő jelentőségét tükrözte, hogy a körmenetben a székesfehérvári Szent István-fejereklyét is vitték, illetve a nézők között jelen volt egy olasz és egy német küldöttség is.